

Ülkemizde Kalp Cerrahisi Riski EuroSCORE ile Belirlenebilir mi?

Doç. Dr. Oğuz TAŞDEMİR

Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi Başhekimi, Kardiyovasküler Cerrahi Kliniği Şefi

Avrupa'da kalp cerrahisine aday hastalardaki görece- li riski belirlemek amacıyla çok merkezli ve geniş kapsamlı bir çalışma olan EuroSCORE'un (8 ülkede, 128 merkezde, yaklaşık 20 bin hasta) ülkemizdeki hasta popülasyonuna uyarlandığında benzer risk grupları, ancak gözlenenenden daha yüksek risk öngör- düğünü gösteren çalışmayı büyük bir ilgi ile okuduk. Öncelikle yazarları, ülkemizde kalp cerrahisi alanın- da eksikliği hissedilen sağlam bir risk belirleme me- todolojisi getirme alanında gösterdikleri ilgi ve çaba- dan dolayı kutlarız. Kliniklerinde 625 hasta, yaklaşık 18 aylık bir dönem içerisinde ameliyata alınmış, Eu- roSCORE sistemi ile risk grubu belirlendikten sonra olgularda gözlenen mortalite, EuroSCORE çalışma- sında elde edilenlerle kıyaslanmış ve skora sisteminin kendi cerrahi pratiklerine uygunluğu araştırıl- mıştır. Yazarların kendilerinin de belirttiği gibi ör- neklemenin tek merkezde ve sınırlı sayıda hasta üzerinde yapılmış olması, gözledikleri mortaliteyle EuroSCORE'a göre beklenen mortalite arasındaki farkı açıklayabilecek önemli bir noktadır. Bir diğer nokta da, günlük kalp cerrahisi pratiğinde yüksek riskle alınacak vakalar sayıca arttıkça, gözlenen mortalitelerin zaman içerisinde EuroSCORE çalış-

masındaki rakamlara yaklaşabileceği gerçeğidir. So- nuç olarak, EuroSCORE herhangi bir hastanın dü- şük-orta-yüksek risk gibi gruplardan birisine yerleş- tirilebilmesini mümkün göstermekte, ancak belki de kıyaslanmanın yukarıda dile getirilen sınırları nede- niyle risk katsayılarında, sunulan seri lehine belirgin fark ortaya çıkmaktadır.

Şüphesiz ülkeden ülkeye hastalık yaygınlığı ve ka- rakteristikleri, genel kabul gören cerrahi konseptler, hastaların kliniklere başvurmasından taburcu olma- larına kadar geçen süreçteki her aşamada etken olan faktörler bakımından farklılıklar beklenmelidir. Bu gerçek, sunulan gibi çalışmalar yanında, ülkemizde- ki hasta popülasyonuna ait gerçek risk faktörlerini ortaya çıkaracak ve kalp cerrahisinin ülkemiz şartla- rında herhangi bir hasta için spesifik riskini belirle- yecek çok merkezli çalışmalara olan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Yazarları bu konudaki öncü çabaların- dan dolayı kutlarken, özlemimi duyduğumuz çok merkezli-çok hastalı analizlerin, klinikler arası işbir- liği ve veri paylaşma geleneğini de ülkemizde yer- leştirmesi umuduyla bir an önce hayata geçirilmesi dileğimizi yinelemek isteriz.